

Opmerkelijk

Tekst: Dick Groenendijk

Een terugblik op het voorjaar van 2001 geeft een wisselend beeld. Mooi weer dagen leverden soms tientallen meldingen op, maar soms was het ook wekenlang koud en regenachtig. Elk jaar levert het samenspel van weersfactoren en de verschijning van dagvlinders leuke resultaten: een greep uit de meldingen van voorjaar 2001.

Is er een populatie van het dwergblauwtje in Winterswijk?

Fenologie voorjaar 2001 In totaal werden ruim 30 soorten dagvlinders doorgegeven. De meest talrijke was de citroenvlinder (meer dan 100 meldingen). Andere toppers waren dagpauwoog (70 meldingen), oranjetipje (64 meldingen), kleine vos (57 meldingen) en de gehakelde aurelia (45 meldingen). Opmerkelijk in deze topvijf is de aanwezigheid van de gehakelde aurelia die een goed voorjaar achter de rug heeft en ook de derde plaats van het oranjetipje is bijzonder. Wat verder opmerkelijk was, was de langdurige aanwezigheid van oranjetipjes. In normale jaren zijn er eind mei bijna geen oranjetipjes meer aanwezig, maar dit jaar kon je er eind mei nog tientallen per dag zien vliegen. Vermoedelijk is door de koude aprilmaand de vliegtijd een paar weken naar achteren verschoven. Het boomblauwtje heeft het waarschijnlijk minder goed gedaan. Ondanks het feit dat de aprilmaand in zijn algemeenheid koud, somber, nat en winderig was, bleken 1 en 2 april qua aantallen meldingen met kop en schouders boven de overige dagen van het voorjaar uit te steken. Niet minder dan 153 vlinderwaarnemingen werden op deze dagen doorgegeven.

Harold van den Oetelaar

Oranjetipjes: wie was hier eerst?

Leuke meldingen Een vroege melding van de argusvlinder kwam uit 's Gravendeel (Zuid-Holland). Op 2 april werd hier een exemplaar waargenomen en dit is voor de argusvlinder, die als rups de winter doorbrengt, erg vroeg. In het landelijk bestand zit slechts een handjevol waarnemingen uit maart en normaal verschijnt de argusvlinder pas in mei. Een waarneming zo vroeg in april is dus heel opmerkelijk.

Een bijzondere melding van het afgelopen voorjaar betrof een dwergblauwtje op 25 mei vanuit de ENCI-groeve bij Maastricht. Al sinds 1994 komen van deze locatie en de directe omgeving jaarlijks meldingen van overigens wisselende aantallen. Vrijwel zeker bevindt zich hier een populatie, en de melding van 25 mei is de eerste van het seizoen 2001.

Uit 2000 zijn er overigens ook meldingen van het dwergblauwtje uit de groeven bij Winterswijk. Daar zal dit jaar gezocht worden om te kijken of er hier sprake is van een populatie. Verder bleken er in Zuid-Limburg weer de gebruikelijke bijzonderheden te vliegen. Het bruin dikkopje vloog op de beide bekende vliegplaatsen in redelijke aantallen. De koninginnenpage vloog goed (ook meerdere meldingen buiten Limburg) en ook het boswitje was weer aanwezig op de Sint-Pietersberg.

Opmerkelijk voorval Van Wim Klein Schiphorst uit Heiloo (Noord-Holland) ontvingen we een foto van een vliegend (!) oranjetipje. De foto toont linksonder een parend stelletje op look-zonder-look. Een derde exemplaar kwam aanvliegen en toonde ook belangstelling voor het vrouwtje. Telkens vloog het tweede mannetje rakelings langs de twee parende oranjetipjes. Wim Klein Schiphorst ondernam meerdere pogingen om dit gedragsaspect te fotograferen, maar het vliegende mannetje kwam telkens onscherp op de plaat. Op een bepaald moment was het raak en op bijgaande foto is het langsvliegende mannetje oranjetipje mooi scherp afgebeeld. Telkens als hij overvloog opende het parende mannetje even zijn vleugels. Het was alsof deze wilde zeggen: ik was hier eerst!